

Szén-dioxid-mérgezés

A szén-dioxid-mérgezés szerencsére nagyon ritka, elsősorban a borospincékben és ipari területen (élelmiszeripar) alakulhat ki. Itt is, mint minden mérgezésnél elsősorban a megelőzési ismeretek fontosak.

Okok

A szén-dioxid természetes velejárója életünknek, minden egyes kilélegzett levegőben megtalálható, a legtöbb élőlény anyagcsere terméke. A tiszta levegő mintegy 0,039 térfogat százalékát alkotja.

A mérgezéseket leggyakrabban a bor "forrása" során keletkező gáz okozza, illetve az ipari tartályok tisztítása során alakul ki.

Tünetek

A szén-dioxid-mérgezés tünetei egyrészt az általános mérgezési tünetekhez hasonlóak:

- émelygés,
- fejfájás,
- hányinger, hányás,
- eszméletvesztés.

Másrészt van néhány specifikusabb tünete:

- álmoság,
- fáradékonyság,
- levertség.

Nagy koncentrációban azonnali eszméletvesztést és/vagy légzésbénulást okoz.

Elsősegély

Mielőtt a gáztérbe lépne (pl. borospince), lehetőség szerint gondoskodjon az átszellőztetésről!

1. Teremtse meg a biztonságot! Vigye ki a sérültet a gáztérből!
2. Nyugtassa meg a bajbajutottat, helyezze nyugalomba! Ültesse vagy fektesse le a szabad levegőn!
3. Az eszméletlen sérültet helyezze stabil oldalfektetésbe!
4. Ha leállt a légzés, kezdje meg az újraélesztést!
5. Mentőhíváskor jelezze, ha műszaki segítségre is szükség van!

Hívjon mentőt (104 / 112) vagy forduljon orvoshoz, ha: Mérgezés gyanúja esetén mindig indokolt a mentőhívás.

Megelőzés

Hasznos tanácsok

- A must/bor "forrásakor" soha ne tartózkodjon egyedül a borospincében!
- Gyújtson gyertyát, ez mindenképp a légzőnyílások alatt legyen! A gyertya oxigénhiány esetén elalszik.

Kémiai, fizikai tulajdonságok

A szén-dioxid színtelen, szagtalan, a levegőnél és az oxigénmolekulánál nehezebb gáz. Léggörbe elsősorban a légzés, illetve széntartalmú anyagok égésével kerül. Jelentős üvegházhatású gáz.

Klórgázmérgezés

Okok

A vegyipari és laboratóriumi előfordulás mellett a háztartásokban is keletkezhet klórgáz. A hipó (hypo, hipoklórossav) és a vízkőoldó (sósav) klórgáz szabadul fel.

Tünetek

A klórgázmérgezés tünetei eltérnek az általános mérgezési tünetektől, ez nagymértékben megkönnyítheti a korai felismerést. Tipikus tünetek:

- köhögés, eleinte enyhe, majd fojtó,

- nehéz légzés,
- orrfolyás,
- fokozott nyáltermelés,
- könnyezés,
- végtagi görcsök, majd egész testre kiterjedő görcsök,
- légzésbénulás,
- eszméletvesztés.

Elsősegély

Mielőtt a gáztérbe lépne, lehetőség szerint gondoskodjon az átszellőztetésről!

1. Teremtse meg a biztonságot! Vigye ki a sérültet a gáztérből!
2. Nyugtassa meg a bajbajutottat, helyezze nyugalomba! Ültesse vagy fektesse le a szabad levegőn!
3. Az eszméletlen sérültet helyezze stabil oldalfektetésbe!
4. Ha leállt a légzés, kezdje meg az újraélesztést!
5. Mentőhíváskor jelezze, ha műszaki segítségre is szükség van!

Hívjon mentőt (104) vagy forduljon orvoshoz, ha: Mérgezés gyanúja esetén mindig indokolt a mentőhívás.

Megelőzés

Hasznos tanácsok:

- Megfontoltan tároljon és használjon vegyszereket!
- Ne öntse össze a tisztítószerket (pl. hipó és vízkőoldó)!

Élettani hatások

A klórgáz kis mennyiségben is súlyos szövetroncsolást okozhat a nyálkahártyán, tüdőben. A belélegzett klór tüdővízenyőt okoz, amely gátolja a szabad légcserét.

Kémiai, fizikai tulajdonságok

A klór sárgászöld színű, fojtó szagú, köhögésre ingerlő, a levegőnél nehezebb gáz. Léggörbe természetes úton vulkáni tevékenység során kerül.